

Protestantse Kerk

Classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne

14 mei 2020

Coronavirus en protocol kerkelijk leven

Beste kerkenraadsleden, gemeenteleden, predikanten, kerkelijk werkers en pioniers in de classis Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne, broeders en zusters,

Sinds mijn vorige brief zijn de perspectieven veranderd. Met name door het vooruitzicht van verruiming van de corona-maatregelen door de regering (persconferentie 6 mei) kantelde een aantal zaken. De belangrijkste versoepeling is de ontwikkeling dat kerkelijke gemeentes voorzichtig meer ruimte geboden wordt om op zondag weer samen te komen. Per 1 juni met maximaal 30 mensen, een maand later - als de situatie het toelaat - met 100 personen.

Ik merk dat het nieuwe perspectief een aantal kerkenraden blij maakt, zij staan als het ware in de startblokken om liefst zo spoedig mogelijk weer fysieke kerkdiensten te gaan houden. Bij anderen merk ik een zekere huivering om met de vaak oudere gemeenteleden weer bijeen te komen.

Dat verlangen naar een kerkdienst en elkaar weer te ontmoeten is ook mij niet vreemd. Ik mis het om mensen van aangezicht tot aangezicht te spreken, ik mis de kerkdienst met zijn concentratie op Woord en gebed, en misschien nog wel sterker het zingen. Over dit laatste kan ik meteen maar duidelijk zijn. Met wat nu bekend is over de verspreiding van het virus is het absoluut onverstandig om samen te gaan zingen.

Daarbij blijft onze verantwoordelijkheid naar de samenleving belangrijk om door behoedzaamheid te voorkomen dat een mogelijk nieuwe haard van besmetting zich vanuit een kerkelijke activiteit zou verspreiden. Ook dit weegt zwaar voor mij. Zoals ik ook het risico voor mensen van zeventig jaar of ouder, of met een kwetsbare gezondheid niet wil onderschatten. Op 6 mei was het advies van het RIVM voor deze groep nog om zoveel mogelijk thuis te blijven. Tegelijkertijd hoor ik ook over de openstelling van een kerk op een middag door de week en hoe ontroerend een oudere het vond om daar weer te kunnen zitten, al was het in stilte. Er zijn ook veilige manieren te bedenken om mensen te verbinden met de kerk en de gemeente. En wat dit betreft is het hartverwarmend hoe creatief velen zijn in onze classis!

Het goede nieuws voor gelovigen is dus dat zij weer kerkdiensten mogen vieren. Het slechte nieuws is dat zij eerst enkele bergen moeten verzetten om dit mogelijk en verantwoord te maken.

Net als bij theaters en bioscopen moet het duidelijk zijn wie er naar de kerk zal komen.

Kerkgangers moeten reserveren, of uitgenodigd worden. En de kerk moet een

gebruiksplan hebben, waarmee de veiligheid van de kerkganger gewaarborgd is. Hoe word je kerk op anderhalve meter? Waar kun je zitten, en waar niet? Hoeveel veilige plaatsen zijn er? Wat zijn veilige looproutes? Hoe kun je met elkaar veilig binnenkomen, en weer weggaan? Hoe ga je collecteren?

Bergen vragen die een antwoord nodig hebben. Geloof kan bergen verzetten, de gelovigen hopelijk ook. Het meest slechte nieuws is dat bezoekers van een kerkdienst op anderhalve meter niet meer kunnen zingen. Geen psalm, geen gezang en geen kinderlied.

“Ik vind zingen het mooiste deel van een kerkdienst. Een Bijbelverhaal kan me raken, een preek kan mij boeien, een gebed mijn hart verheffen. Maar een lied beroert mijn ziel. Als ik zing, gaan er ergens diep in mij allerlei snaren trillen”, zoals een collega van mij schreef.

Het is dus bitter. Premier Rutte, die zelf geregeld een kerkdienst bezoekt, zei vorige week: “Het virus houdt van plaatsen waar luid gezongen wordt.” En minister de Jonge, als domineeszoon ook met een eredienst bekend, zei kort en krachtig: “Verspreid het Woord, niet het virus.”

U heeft in uw gemeente de keus om na overleg te beginnen met een groep tot 30 mensen een kerkdienst te houden vanaf 1 juni, en tot 100 mensen vanaf 1 juli. U hoeft dat niet te doen, u kunt voorlopig ook doorgaan met streamen of andere wijzen van gemeente-zijn als u vindt dat dat de gemeenschap beter dient. Hoe dan ook zou ik wel een pleidooi willen houden om de nieuwe manieren van communiceren die we aan het ontwikkelen zijn niet te stoppen maar verder uit te bouwen omdat de ervaring leert dat we er veel meer mensen mee bereiken, en omdat we de nieuwe vormen in de toekomst zeker nodig zullen hebben.

Ik wens u wijsheid en creativiteit om in deze tijd leiding te geven aan uw gemeente. Ik wens u goede moed. Mogen de maatregelen die u treft als hout zijn dat het bittere water in de woestijn weer zoet maakt. En ik bid voor u:

Geef ons bewogenheid om de mensen voor wie wij verantwoordelijkheid dragen,
geef ons moed in het zoeken naar nieuwe wegen, geef ons liefde in onze inzet
voor verbondenheid, geef ons hoop in onze creativiteit, geef ons genade in het
zoeken naar oplossingen.

Wees Gij zelf onze sterke rots.

Door onze Heer, Jezus Christus. Amen.

In verbondenheid voor u allen mijn hartelijke groet, namens het Breed Moderamen van de Classis Noord-Brabant, Limburg en de Réunion Wallonne

In Christus verbonden,

Ds. Marco Luijk

Classispredikant Noord-Brabant, Limburg en Réunion Wallonne